

Bezpečnostní analýza města Vimperk 2023

Vypracoval: Městská policie Vimperk

leden 2024

ÚVOD

Účelem Bezpečnostní analýzy města Vimperk 2023 je podat informace o bezpečnostní situaci ve městě Vimperku a jeho místních částech, o problémech spojených s trestnou či jinou protiprávní činností a o opatřeních, kterými chce město těmto problémům čelit a předcházet jim.

Podkladem pro zpracování této analýzy jsou poznatky získané z veřejného mínění, zjištění z do současnosti realizovaných projektů „Asistent prevence kriminality“ (APK) a „Rozšíření a modernizace městského kamerového systému“ (MKDS) a statistických dat.

Město disponuje Plánem prevence kriminality na období 2023 – 2025, který je zpracován na základě dlouhodobých skutečností a zjištění, které město mapuje za poslední roky v návaznosti na původní Plán prevence kriminality a přijatých opatření pro zlepšení bezpečnosti ve městě, která jsou v souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2022 až 2027 schválenou usnesením Vlády ČR č. 652 ze dne 15. června 2020.

Vedení města Vimperk věnuje velkou pozornost projektům prevence kriminality. Tyto projekty jsou financovány jednak z prostředků města, jednak město využívá dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality. K tomuto programu vyhlášenému Ministerstvem vnitra České republiky (MV ČR) se město připojilo v roce 2013. Od té doby jsou ve Vimperku kontinuálně realizovány preventivní projekty „Asistent prevence kriminality“ a „Rozšíření a modernizace městského kamerového systému“, které MV ČR každoročně spolufinancuje. Městský kamerový dohlížecí systém funguje ve Vimperku již od roku 2006 a aktuálně ho tvoří 27 kamerových bodů, 40 kamer a z toho 47 pohledů rozmístěných do rizikových lokalit na území města. Operátoři monitorovacího pracoviště zajišťují 24 hodinové vyhodnocování zaznamenaných událostí.

Cílovou skupinou jsou dlouhodobě děti a mládež a mladí dospělí. Díky některým lokalitám na území města (ul. U Lázní, ul. Svornosti), kde žijí převážně příslušníci romského etnika, a dalším problémovým oblastem (sídliště Míru, náměstí Svobody, Pivovarská), kde vzhledem k odprodeji bytů do soukromého vlastnictví dochází k nadměrné koncentraci příslušníků romské komunity a nově ukrajinských uprchlíků, musí město čelit problémům vzniklým soužitím mezi minoritou a majoritou. Nejvíce ohroženou skupinou z uvedených lokalit jsou právě děti a mládež, kterým mnohdy díky způsobu života svých rodičů chybí základní návyky, jak zvládnout svůj život

Program prevence kriminality tvoří v letošním roce projekt „Vimperk – asistent prevence kriminality - 2024“.

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA NA ÚROVNI MĚSTA

1. Vývojové trendy trestné činnosti na úrovni obce Vimperk dle statistiky Policie ČR ÚO Prachatice

Tab. č. 1 - Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2019	97	14	3	45
2020	78	8	3	34
2021	86	13	0	32
2022	101	16	1	51
2023				

Tab. č. 2 - Pachatelé

Rok	Věk 0 - 14	Věk 15-17	Věk 18 a více	Recidivisté
2019	0	3	68	29
2020	3	3	46	19
2021	2	1	56	29
2022	4	0	71	35
2023				

Z výše uvedených tabulek vyplývá, že celkově u trestných činů ve Vimperku v letech 2019 – 2022 došlo k navýšení. Tento trend kopírují i data u násilné trestné činnosti, u majetkové je totožný počet, u mravnostní trestné činnosti jeden skutek na území města.

V členění dle pachatelů trestné činnosti pozorujeme ve sledovaném období (viz Tab. č. 2) zvýšení ve všech věkových kategoriích s výjimkou kategorie věk 15 - 17 let. U všech ostatních došlo v roce 2022 k nárůstu.

2. Data o vybraných druzích přestupků

Ačkoli **přestupky** patří mezi méně společensky nebezpečná jednání, jejich výskyt výrazně ovlivňuje vnímání pocitu bezpečí ve Vimperku. V rámci přestupkového řízení nápad přestupků v roce 2022 souhrnně klesl, oproti roku 2021 o 48. Došlo k nárůstu přestupků proti občanskému soužití a proti majetku. V kategorii přestupků proti veřejnému pořádku a proti obecně závazným vyhláškám byl zaznamenán pokles. Podrobná data jsou zaznamenána v tabulce č. 4.

Tab. č. 4 - Data o vybraných druzích přestupků

Druh	Počet obyvatel		Přestupky – abs. počet			Index na 10 tis. obyvatel			
	2022	Změna proti roku 2021	k 31.12. 2021	k 31.12. 2022	Změna 21-22	Rok 2021	Rok 2022	Změna 21-22 (index)	Změna 21-22 (%)
Proti veřejnému pořádku	7519	+238	131	68	-63	179,92	90,44	-89,48	50,27
Proti občanskému soužití	7519	+238	239	262	+23	328,25	348,45	+20,20	106,15
Proti majetku	7519	+238	128	150	+22	175,8	199,50	+23,70	113,48
Přestupky proti obecně závazným vyhláškám v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	7519	+238	88	58	-30	128,86	77,14	-51,72	59,86
Celkem			586	538	-48				

Celkově lze tedy kriminalitu na území města hodnotit jako dlouhodobě stabilní.

3. Drogová problematika

Další problematickou oblastí, na niž se soustředí pozornost obou policejních složek ve Vimperku, je drogová scéna. Specifikem lokality Vimperska je spojení dvou rizikových skupin, a to problémových uživatelů drog a osob přivydělávajících si v sexbyznysu. V rámci programu Jihočeský streetwork Prevent realizovaného organizací PREVENT 99 z.ú., se pracovníci zaměřují na dvě skupiny osob. Detailněji je popsáno v závěrečné zprávě o realizaci služby terénní sociální služby ve městě Vimperk za období 1.1.2023 – 31.12.2023.

Závěrečná zpráva o realizaci služby terénní sociální práce ve městě Vimperk za období 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023

Obsah

1	Chyba! Záložka není definována.
2	6
3	6
3.1	6
3.2	7
4	7
5	9
5.1	9
5.2	9
5.3	10
6	11

1 Dostupnost služby v roce 2023

Terénní program Jihočeský streetwork PREVENT zajišťuje již čtrnáctým rokem své služby ve městě Vimperk. Služba je dostupná pravidelně a celoročně každé pondělí v čase 13:00 – 15:00 hodin a ve středu v čase 14:00 – 17:00.

2 Charakteristika lokality

V lokalitě se nám dařilo naplňovat základní cíle služby, kterými jsou snižování rizik spojených s užíváním drog (harm reduction) a ochrana veřejného zdraví. Setkávali jsme se se dvěma skupinami osob – zejména se stávajícími klienty služby (osoby závislé) a s osobami závislostí ohroženými (mládež s rizikovým chováním typu kouření konopí apod.). Kontakty probíhaly v přirozeném prostředí těchto osob, tedy přímo na ulicích města, v parcích, na autobusovém i vlakovém nádraží, či na bytech uživatelů.

Mapování míst možné drogové scény probíhalo jak v rámci oslovování těchto dvou zmíněných skupin, tak i takřkajíc „z doslechu“. Nejvíce navštěvovanými místy je centrum, přilehlý park, autobusové nádraží a sídliště.

V roce 2023 jsme se opět mohli účastnit akce Majáles, kde jsme se stánkem oslovili 143 lidí jak z řad veřejnosti, tak částečně lidi závislostí ohrožené, případně mladistvé. Zde jsme přiměřenou formou informovali o rizicích spojených s užíváním návykových látek. Také proběhla distribuce harm reduction materiálu, kdy jsme vydali 144 ks prezervativů, 8 šňupátka, 3 ks kapslí a 92 ks filtrů Rolls určené k užívání konopí. Na této akci jsme také otestovali jednu osobu na infekční onemocnění.

V září také proběhl mimořádný terén, mimo pracovní dobu, kdy jsme monitorovali město ve večerních hodinách.

3 Lokalita v datech

3.1 Klienti

Tabulka 1: Uživatelé služby dle typu užívané návykové látky a způsobu jejího užívání

Počet klientů celkem	14
Z toho mužů	12
Z toho žen	2
Z toho injekčních uživatelů drog	11
Užívaná látka	
Pervitin	11
Alkohol	1
Cigarety	1
THC	1

Zdroj: Jihočeský streetwork Prevent

Jak uvádí tabulka 1, v roce 2023 bylo v pravidelném kontaktu s terénními pracovníky 14 klientů, z čehož bylo 12 mužů a 2 ženy. Celkem 11 osob užívá návykové látky nitrožilně. Nejčastější užívanou nelegální návykovou látkou je pervitin, v menší míře posléze alkohol a THC. Služeb terénního programu využívaly i ženy pracující v sexbyznysu. V rámci snižování rizik jsou těmto klientkám distribuovány prezervativy. S těmito klienty proběhlo celkem 65 kontaktů (viz níže tabulka 2).

S klienty nejčastěji otevíráme témata, která se týkají jejich sociálního fungování, finanční gramotnosti, regulace užívání návykových látek, motivace ke změně (abstinence apod.), začlenění do pracovního procesu a dalších, dle potřeb samotných klientů. Důležitou náplní kontaktů bylo snižování a minimalizování rizik spojených s užíváním návykových látek.

3.2 Aktivní oslovování

Prostřednictvím aktivního oslovování jsou vyhledávány osoby, které mohou spadat do cílové skupiny terénního programu. Konkrétně tato intervence spočívá v aktivním oslovování neorganizované mládeže, která na veřejnosti užívá konopí či alkohol. Během oslovování dochází k představení služby a mapování povědomí oslovovaných jedinců o rizicích užívání návykových látek. Pokud se ukáže, že mají zkreslené informace, tak je vhodnou formou, přiměřeně věku oslovovaného jedince, s riziky seznamujeme. Témata rozhovoru s oslovovanými jsou různá, záleží na stavu oslovovaných osob a jejich potřebách. Přínosem oslovování je i získání informací, zda jsou lokality, kde se lidé sdružují či zda jsou místa, kde by se mohly nacházet či nacházejí použité injekční stříkačky. Také v rámci oslovování se kontaktovalo 5 potenciálních zájemců služby přes sociální sítě. **Za rok 2023 bylo terénními pracovníky osloveno celkem 291 osob.**

4 Souhrn dat z lokality

Tabulka 2: Rok 2023 ve sledovaných výkonech

	kontakty celkem	kontakty s US	oslovení PK	1. kontakty	KP/výkon	Testy na infekční choroby	vydané JIS
leden	24	11	13	0	7	0	234
Únor	12	5	7	0	16	4	854
březen	9	4	5	0	9	0	560
duben	16	3	13	1	9	0	150
květen	161	12	149	4	14	1	159
červen	34	4	30	0	4	0	100
červenec	14	2	12	0	4	0	5
Srpen	6	1	5	0	4	4	70
Září	9	4	5	0	14	10	141
Říjen	21	5	16	0	19	0	40
listopad	27	6	21	0	22	0	600
prosinec	18	8	10	1	15	0	630
Celkem	351	65	291	5	133	5	3543

Zdroj: Jihočeský streetwork Prevent

US – uživatelé služby

PK – oslovení potenciálních klientů v rámci aktivního oslovování osob v terénu

KP – jedná se o specifický druh kontaktu s uživatelem, který má za cíl vytvořit dostatečnou vzájemnou důvěru a podmínky, potřebné pro rozvíjení kontaktu a poskytování dalších služeb. Součástí kontaktní práce je hledání a upevňování hranic komunikace s uživatelem a kultivování jeho schopnosti vyjádřit své potřeby a naučit se využívat existující nabídky služeb

JIS – jednorázová injekční stříkačka

Jak uvádí tabulka 2, v roce 2023 proběhlo celkem 351 kontaktů. Z tohoto počtu se týkalo 65 kontaktů s uživateli služby, zbývajících 291 kontaktů proběhlo s osobami z řad cílové skupiny v rámci oslovování potenciálních klientů. Proběhlo také 133 výkonů kontaktní práce, díky které se nám daří budovat a upevňovat vztahy s novými, ale i dlouhodobými klienty. Testy na infekční onemocnění proběhly, a sice na hepatitidu typu B, C, HIV a Syfilis. Nitrožilním uživatelům návykových látek bylo vyměněno celkem 3543 ks jednorázových injekčních stříkaček. Zároveň z celkově oslovených 3 lékáren sídlících v dané lokalitě 1 z nich prodává injekční stříkačky. Dozvěděli jsme se, že tato lékárna prodala 180 ks za celý rok. V roce 2023 byla tedy spotřeba drogové scény injekčním materiálem 3723 (3543 terénní program a 180 lékárny). Dle těchto údajů je patrné, že je v dané lokalitě stále určité procento tzv. skryté populace, tedy osob, kteří by mohli být potenciálními klienty, ale spíše než naše služby, využívají nabídku lékáren. Je jen otázkou na kolik za to může neznalost nabízených služeb terénního programu či jejich obavy z kontaktu s terénními

pracovníky. Jelikož tyto osoby nevyužívají odborných služeb, můžeme se domnívat, že v této skupině uživatelů dochází k rizikové aplikaci návykových látek včetně sdílení injekčního materiálu. Za rok 2023 v rámci obvyklého mapování dané lokality byl 1 nález použitého injekčního materiálu.

Tabulka 3: Vydání HR materiál za jednotlivé měsíce

	šňupátka	kapsle	kondomy	filtry Rolls
Leden	10	12	0	35
Únor	5	3	0	7
březen	0	0	0	3
duben	8	0	5	12
květen	17	18	144	102
červen	0	0	10	10
červenec	6	0	0	5
Srpen	5	4	0	5
Září	9	1	0	4
Říjen	0	0	53	10
listopad	15	5	8	3
prosinec	26	8	8	12
celkem	101	51	228	208

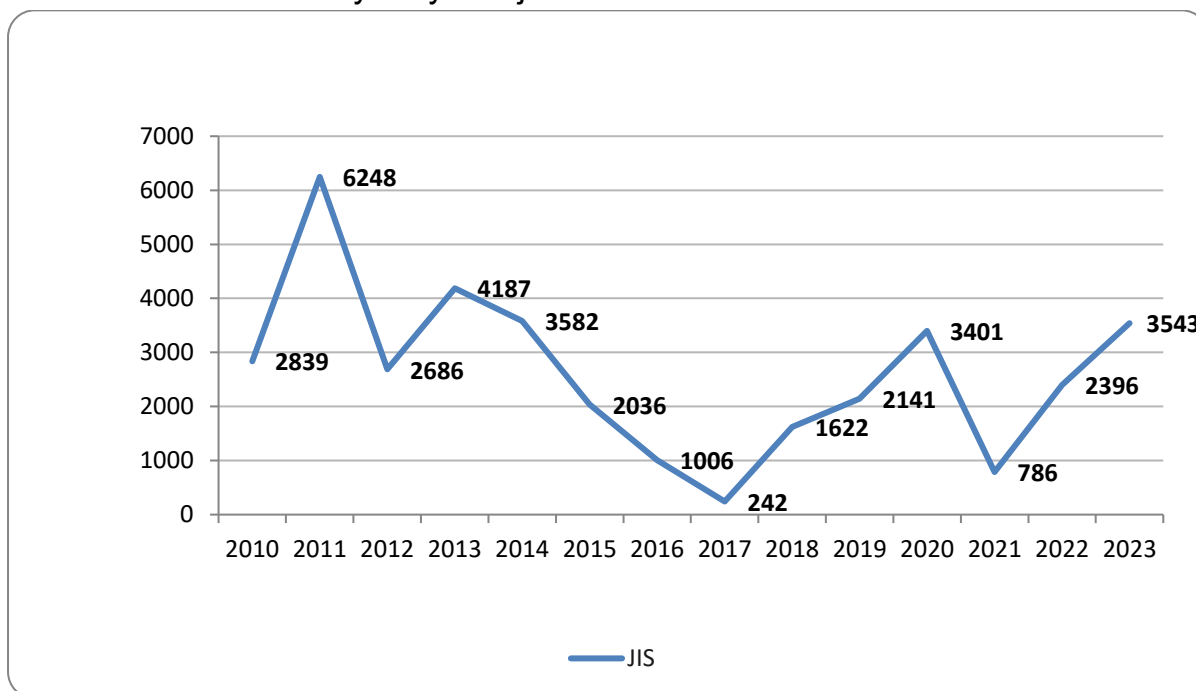
Zdroj: Jihočeský streetwork Prevent

Jak uvádí tabulka 3, v roce 2023 bylo vydáno celkem 101 ks šňupátek, 51 ks kapslí, 208 ks filtrů Rolls a v rámci minimalizace rizik přenosu infekčních chorob bylo vydáno 228 ks kondomů.

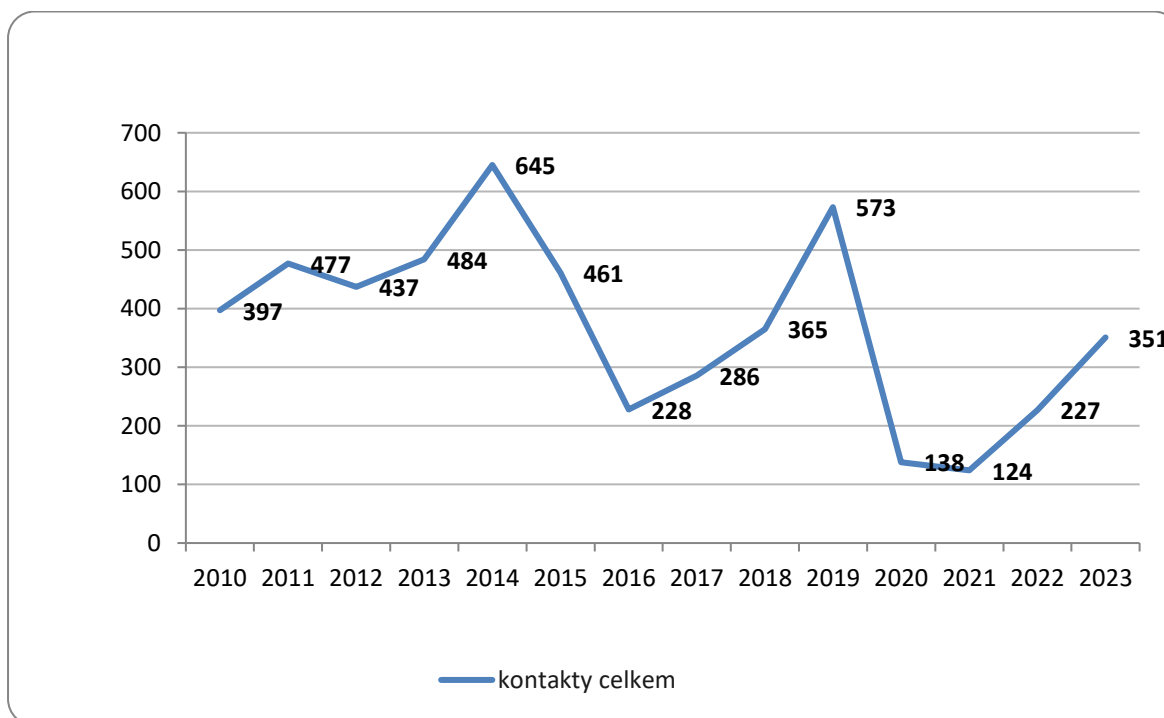
5 Porovnání dat

5.1 Graf č. 1: Počet vydaných injekčních stříkaček

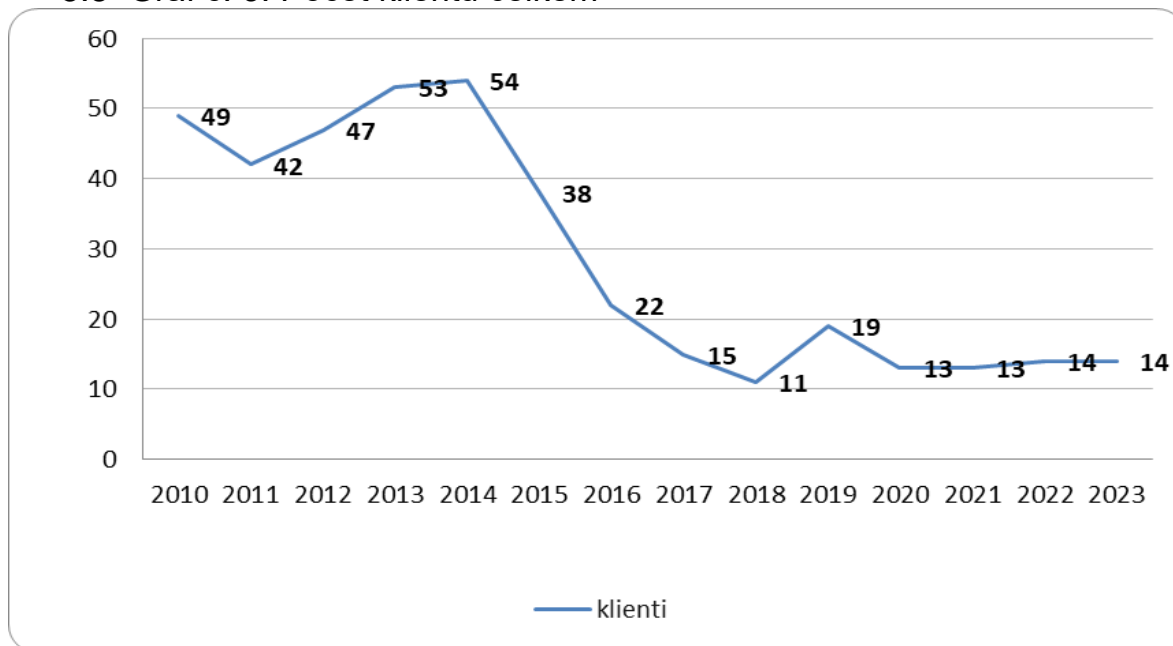
V roce 2023 vidíme nárůst vyměněných injekčních stříkaček. Jednou z příčin je zavedení zpět původní značky injekčních stříkaček, o které je mezi klienty větší zájem, než o předešlé méně kvalitní jednorázové injekční stříkačky. Do služby také přibyl klient, díky kterému došlo k nárůstu počtu vydaných injekčních stříkaček.

5.2 Graf č. 2: Počet kontaktů celkem

V grafu č. 2 vidíme, že počet klientů postupně narůstá a podařilo se, díky navázání vztahu s klientem, dostat se blíže drogové scéně a k potencionálním zájemcům služby. Podíl na tom má i noční terén a možnost účastnit se místního Majálesu s informačním stánkem.

5.3 Graf č. 3: Počet klientů celkem

Počet uživatelů služby se mezi lety 2022 a 2023 neměnil. V rámci monitoringu jsme nezaznamenali nárůst uživatelů na drogové scéně. Někteří klienti v tomto roce službu přestali využívat, zároveň přibyli noví, kteří službu dosud nevyužívali.

6 Shrnutí

Klienti využívali odborných služeb terénního programu. Počet osob využívajících našich odborných služeb zůstal stejný, jako v roce 2022. V počtu vyměněných injekčních stříkaček byl zaznamenán nárůst oproti předešlému roku. Drogová scéna je polo-uzavřená, stále je zde skupina skrytých klientů, kteří raději využívají nabídku lékáren. Proběhl zde mimořádný noční terén, a také jsme se zúčastnili místní akce, Majáles. V průběhu roku terénní program nezaznamenal výrazné změny v trendech a užívání návykových látek ve městě.

Odborná práce terénního programu Jihočeský streetwork PREVENT je nezbytný minimální standard pro řešení drogové problematiky ve městě. Pro udržení současné kvality naší práce je pro nás klíčové udržení pravidelných každotýdenních výjezdů do lokality v časové dotaci 4,5 hodiny týdně přímé práce ve městě.

4. Identifikace problémů

Z aktuálně provedeného dotazníku pocitu bezpečí v daných oblastech města Vimperk, který byl předložen v měsíci listopadu roku 2023 na studentském zastupitelstvu, ze zkušeností, událostí a poznatků na základě dlouhodobé praxe, byly identifikovány problémy, na které je třeba se i nadále zaměřit:

- bezpečnostní situace v lokalitách, kde se obyvatelé cítí ohroženi
- rizikové lokality, které se mohou stát sociálně vyloučenou lokalitou ve městě z pohledu znečišťování veřejného prostranství, narušování veřejného pořádku, společného soužití a nově ukrajinských uprchlíků
- dohled a výchovně vzdělávací působení na chování či trávení volného času dětí a mladistvých ze sociálně slabých rodin
- snižování míry trestné činnosti
- povědomí mezi obyvateli o existenci preventivních programů Asistent prevence kriminality a o provozování MKDS ve městě Vimperk

5. Způsob řešení a identifikace subjektů

Jelikož projekt APK má ve Vimperku dlouhou tradici (město realizuje projekt již od roku 2013), město má na co navazovat. Projekt APK je dlouhodobě jak ze strany odborné veřejnosti, tak ze strany zúčastněných subjektů i veřejnosti hodnocen kladně. Zvolený model, kdy za projekt je zodpovědná Městská policie Vimperk a manažerem prevence kriminality je strážník městské policie, funguje. Asistenti mají zázemí v prostorách služebny Městské policie Vimperk, což přispívá k operativnímu a flexibilnímu řízení projektu. I fakt, že stávající APK pochází z romské komunity, je velkým přínosem.

6. Vymezení aktivit

Pro rok 2024 byl na základě zjištěných poznatků radou města schválen projekt „Vimperk – asistent prevence kriminality - 2024“.

Projekt APK:

APK v rámci své každodenní činnosti budou působit zejména v lokalitách, které se mohou stát sociálně vyloučenou lokalitou a dalších rizikových lokalitách na území města Vimperk. Veškeré jejich aktivity budou směřovat ke zlepšení bezpečnostní situace a snižování protiprávního jednání problémových občanů. Nadále budou spolupracovat s odborem sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Vimperk, kdy u sociálně slabých rodin budou dohlížet na docházku dětí do základních škol, s Policií ČR, obvodním oddělením Vimperk, SKPV Prachatice, základními školami ve Vimperku a Úřadem práce.

7. Způsob měření efektivity dopadů

Město Vimperk se zabývá každoročně vyhodnocováním projektů APK a MKDS realizovaných v rámci Programu prevence kriminality již od roku 2015 a dále také v rámci vyhodnocení měření efektivity projektů.

Pro letošní rok jsou pro měření efektivity dopadů projektu zvoleny pro projekt:

„Vimperk - asistent prevence kriminality 2024“ následující kritéria:

- počet vybraných přestupků a trestných činů
- počet výjezdů Městské policie Vimperk - Policie ČR do problémové lokality
- hodnocení odborníků

8. Odpovědnost za realizaci projektů

Jelikož problematiku prevence kriminality je nutné vnímat jako komplexní činnost, ve Vimperku jsou do projektů zapojeny různé složky, aby přijatá opatření byla co nejefektivnější a pomáhalavytvářet prostředí, které není kriminogenní a které přirozenými cestami odklání jednotlivce či skupiny od delikvence.

Městská policie

Přestože se v základu jedná o represivní složku, preventivní charakter je naplněn její samotnou existencí. Městská policie se aktivně podílí a je zodpovědná za realizaci projektu Vimperk - Asistent prevence kriminality - 2024, který bude realizován, bude-li schválena žádost o dotaci. V prostorách služebny městské policie mají zázemí 2 asistenti prevence kriminality.

Vedení města, odbory Městského úřadu ve Vimperku

Vedení města dlouhodobě podporuje projekty prevence kriminality a usiluje o to, aby i v budoucnosti byly tyto aktivity zachovány.

Na projektech spolupracují i odbory Městského úřadu Vimperk – zejména odbor sociálních věcí a zdravotnictví kde je zřízena pozice poradce a kurátor pro dospělé. S tímto odborem je úzce spjat projekt APK.

Po administrativní stránce se na projektech prevence kriminality podílí odbor rozvoje, který zajišťuje dotační agendu.

Komise prevence

Komise prevence funguje ve Vimperku od roku 2011. Členové komise byli vybráni ze zástupců složek státní policie, městské policie, preventistů základních a středních škol a Oblastní charity Vimperk. Hlavním cílem působení komise je koordinovat práci a vytvořit prostředí aktivní spolupráce subjektů, které se podílí na poli primární, sekundární i terciární prevence sociálně patologických jevů dětí, mládeže i dospělých ve městě, monitorovat a mapovat aktuální situaci výskytu těchto jevů i působení subjektů ve městě a okolí, zpracovávat analýzu této situace a předkládat návrhy konkrétních projektů v oblasti prevence kriminality.

